

SPIS TREŚCI

TOM 2

XII. TRANSPORT LOTNICZY (Janusz Wrzecion)	489
1. Jak rozwijało się lotnictwo transportowe ?	489
2. Jakie są najważniejsze cechy transportu lotniczego ?	490
3. Jaka jest wielkość i struktura geograficzna międzynarodowych towarowych przewozów lotniczych ?	490
4. Jakie są podstawowe akty normatywne regulujące transport lotniczy ?	493
5. Jakie organizacje międzynarodowe zajmują się transportem lotniczym ?	496
6. Jak przedstawia się organizacja transportu lotniczego w Polsce ?	500
7. Co to jest statek powietrzny, jakie są rodzaje i typy samolotów ?	501
8. Jakie są rodzaje lotów i przewozów lotniczych ?	502
9. Kto to jest przewoźnik lotniczy ?	503
10. Jakie są rodzaje i kategorie lotnisk ?	503
11. Co to jest port lotniczy ?	504
12. Jakie są główne porty lotnicze na świecie ?	504
13. Kto to jest agent handlingowy ?	505
14. Czym zajmują się służby ochrony lotnisk ?	506
15. Kim są agenci sprzedaży i generalni agenci sprzedaży ?	506
16. Kto to jest agent <i>cargo</i> ?	507
17. Kim są zarejestrowany agent i uznany nadawca ?	507
18. W jaki sposób działają spedytorzy lotniczy ?	508
19. Jakie są rodzaje przesyłek lotniczych ?	508
20. Co to jest ULD ?	509
21. Jakie są obowiązki spedytora lotniczego ?	510
22. Jakie są najważniejsze źródła informacji dla spedytora lotniczego ?	510
23. Jakie warunki musi spełniać przesyłka, żeby mogła zostać wysłana drogą lotniczą ?	512
24. Jakie taryfy mają zastosowanie w transporcie lotniczym ?	515
25. Jakie są zasady kalkulacji stawek za przewóz ?	515
26. Jakie dodatkowe opłaty mogą obciążać przesyłkę ?	517
27. Skąd agenci <i>cargo</i> czerpią informacje o stawkach przewozowych ?	517
28. W jaki sposób agenci <i>cargo</i> dokonują rezerwacji lotów ?	518
29. Jakie są funkcje lotniczego listu przewozowego ?	518
30. Jakie są zasady wypełniania listów przewozowych ?	518
31. Co to jest e-AWB ?	524
32. W jaki sposób są identyfikowane przesyłki podczas przewozu i przeładunku ?	524

33. Jakie są prawa i obowiązki stron umowy o przewóz w transporcie lotniczym ?	526
34. Jak należy postępować w przypadku reklamacji ?	527
XIII. TRANSPORT WODNY ŚRÓDLĄDOWY (Ryszard Rolbiecki)	529
1. Jakie ramy instytucjonalno-prawne odnoszą się do funkcjonowania transportu wodnego śródlądowego w Europie ?	529
2. Jakie są warunki dostępu do zawodu przewoźnika i rynku żeglugi śródlądowej ?	532
3. Jaki dokument warunkuje dopuszczenie statku do eksploatacji na śródlądowych drogach wodnych ?	534
4. Z jakimi krajami Polska ma podpisane umowy dotyczące transportu wodnego śródlądowego i jakie jest ich znaczenie ?	536
5. Jakie są podstawowe wymagania związane z przewozem ładunków niebezpiecznych transportem wodnym śródlądowym w świetle umowy ADN ?	537
6. Jakie są podstawowe warunki realizacji przewozów ładunków ponadnormatywnych transportem wodnym śródlądowym ?	540
7. Jakiego typu barki są eksploatowane na śródlądowych drogach wodnych ?	540
8. Jakiego typu umowy przewozowe są stosowane w transporcie wodnym śródlądowym ?	542
9. W jaki sposób uregulowane zostały w żegludze śródlądowej prawa i obowiązki stron umowy przewozu oraz ograniczenie odpowiedzialności armatorów ?	543
10. Jakie podstawowe dokumenty przewozowe występują w transporcie wodnym śródlądowym oraz jakie są zasady ich stosowania ?	546
11. Jakie są podstawowe czynniki wpływające na poziom stawek przewozowych w transporcie wodnym śródlądowym ?	550
12. Na czym polega system dopłat dla armatorów z tytułu niskiej i wysokiej wody ?	552
13. Jakie główne systemy śródlądowych dróg wodnych i połączeń kanałowych funkcjonują w Europie ?	553
14. Jakie parametry drogi wodnej odpowiadają wymaganiom współczesnego taboru żeglugi śródlądowej ?	554
15. Jakie organy administrują drogami wodnymi w Polsce ?	554
16. Jakie są najważniejsze porty rzeczne w Europie i jaką rolę odgrywają w rozwoju systemów logistycznych ?	555
17. W czyjej gestii znajdują się porty żeglugi śródlądowej i przeładownie rzeczne w Polsce ?	556
18. Jakie systemy obsługi informatycznej są wykorzystywane w transporcie wodnym śródlądowym ?	557
19. Jakie są podstawowe sfery zastosowania transportu wodnego śródlądowego ?	558
20. Jaka jest struktura podmiotowa rynku żeglugi śródlądowej w Europie ?	559
XIV. TRANSPORT MULTIMODALNY (Agnieszka Konopko)	561
1. Co to jest transport multimodalny ?	561
2. Jakie przepisy regulują transport ładunków w poszczególnych gałęziach transportu ?	562
3. Jakie są zalety transportu multimodalnego ?	562
4. Kogo można nazwać operatorem transportu multimodalnego ?	563
5. Jakie są rodzaje transportu multimodalnego ?	564
6. Jakie są zależności pomiędzy podmiotami zaangażowanymi w proces transportowy ?	565

7.	Jaki jest zakres odpowiedzialności operatora multimodalnego ?	565
8.	Jaki jest wachlarz usług oferowanych przez operatorów multimodalnych ?	566
9.	Z jakimi dokumentami można spotkać się przy obsłudze transportowej ładunku ?	567
10.	Które warunki Incoterms wykorzystywane są najczęściej w imporcie ładunków drogą morską ?	568
11.	Jak zaplanować i zrealizować import ładunku FCL drogą morską ?	569
12.	Jakie czynniki należy brać pod uwagę organizując import towarów ?	571
13.	Które warunki Incoterms wykorzystywane są najczęściej w eksporcie ?	572
14.	Jak zaplanować i zrealizować eksport ładunku FCL drogą morską ?	573
15.	Jakie czynniki należy brać pod uwagę organizując eksport ładunków ?	575
16.	Czym jest <i>project forwarding</i> i jaki jest w nim udział spedytora ?	576
17.	Jak zidentyfikować potrzeby klienta ?	578
18.	W jaki sposób przygotować ofertę dla klienta ?	579
19.	Jakie kryteria decydują o wyborze danej gałęzi transportu ?	581
20.	Na czym polega interoperacyjność systemów transportowych ?	582
21.	W jaki sposób spedytor może reagować w przypadku strajków lub kongestii w porcie ?	583
XV. TRANSPORT ŁADUNKÓW NIEBEZPIECZNYCH (Jarosław Bomba) . . .		584
1.	Co rozumie się pod pojęciem ładunku niebezpiecznego ?	584
2.	Jakie podstawowe pojęcia występują w transporcie ładunków niebezpiecznych ? . .	585
3.	Na czym opiera się system regulacji prawnych dotyczących przewozu ładunków niebezpiecznych ?	586
4.	Jakie przepisy prawne regulują przewozy ładunków niebezpiecznych w transporcie drogowym ?	587
5.	Jakie przepisy prawne regulują przewozy ładunków niebezpiecznych w transporcie kolejowym ?	588
6.	Jakie przepisy prawne regulują przewozy ładunków niebezpiecznych w transporcie morskim ?	589
7.	Jakie przepisy prawne regulują przewozy ładunków niebezpiecznych w transporcie wodnym śródlądowym ?	591
8.	Jakie przepisy prawne regulują przewozy ładunków niebezpiecznych w transporcie lotniczym ?	591
9.	Co to jest SQAS ?	592
10.	Jak klasyfikowane są materiały niebezpieczne ?	592
11.	Jak można scharakteryzować poszczególne klasy materiałów niebezpiecznych ? . .	594
12.	Jakie wymagania stawiane są opakowaniom stosowanym do przewozu towarów niebezpiecznych ?	602
13.	Jakiego rodzaju oznakowanie stosowane jest przy przewozie ładunków niebezpiecznych ?	603
14.	Jaka jest rola i główne obowiązki doradcy do spraw bezpieczeństwa w transporcie towarów niebezpiecznych (DGSA) ?	606
15.	Jaka dokumentacja jest wymagana przy przewozie ładunków niebezpiecznych ? .	608
16.	Na czym polega ochrona towarów niebezpiecznych ?	618
17.	Jakie podstawowe wymagania muszą być spełnione dla przewozu ładunków niebezpiecznych wg ADR ?	618

18. Jakie są podstawowe wyłączenia od stosowania przepisów dotyczących przewozu ładunków niebezpiecznych ?	620
19. Jakie czynności spedytor powinien podjąć przed przystąpieniem do organizacji przewozu ładunków niebezpiecznych ?	623
20. Jakie dodatkowe koszty powstają przy transporcie ładunków niebezpiecznych ?	628
21. Jakie dodatkowe obowiązki spoczywają na spedytorze ?	629
22. Jakie ryzyka obciążają spedytora ?	631
23. Jakie są rodzaje szkoleń dla pracowników zaangażowanych w transport ładunków niebezpiecznych ?	632
24. Jakie są obowiązki w zakresie bezpieczeństwa głównych uczestników transportu ładunków niebezpiecznych?	633

XVI. TRANSPORT ŁADUNKÓW PONADNORMATYWNYCH

(Jarosław Żurawski)	635
1. Co to jest transport ponadnormatywny ?	635
2. Jak można podzielić ładunki ponadnormatywne ?	635
3. Jakiego rodzaju środki transportowe są używane do drogowych przewozów ładunków ponadnormatywnych ?	636
4. Jakie akty prawne regulują drogowy transport ponadnormatywny w Polsce ?	640
5. Kto może zajmować się organizacją przewozów ponadnormatywnych ?	641
6. Jakie informacje powinien przekazać zlecający przewóz ładunku ponadnormatywnego ?	642
7. Na co powinien zwrócić uwagę przygotowujący przewóz ładunku ponadnormatywnego ?	643
8. Jakie trudności mogą wystąpić przy organizacji przewozu ładunku ponadnormatywnego ?	643
9. Jakie dokumenty należy przygotować dla przewozów ponadnormatywnych ?	644
10. Czym jest zezwolenie specjalne ?	645
11. Jak kalkuluje się koszty w transporcie ładunków ponadnormatywnych ?	653
12. Jakie rodzaje umów występują w transporcie ponadnormatywnym ?	654
13. Kiedy transport ponadnormatywny jest wykonywany środkami różnych gałęzi transportu ?	655
14. Jaki może być zakres usług związanych z przewozem ładunków ponadnormatywnych ?	658

XVII. TRANSPORT MORSKI ŁADUNKÓW TYPU *PROJECT CARGO*

I SZTUK PONADNORMATYWNYCH (Radosław Chmieleński)	660
1. Co to jest <i>project cargo</i> i jakie ładunki są ponadnormatywne w transporcie morskim ?	660
2. Jakie są rodzaje statków do przewozu morskiego ładunków typu <i>project cargo</i> i ładunków ponadnormatywnych ?	661
3. Jakie są podstawowe zasady przewozu drogą morską ładunków typu <i>project cargo</i> i ładunków ponadnormatywnych ?	664
4. Jak przebiega proces przygotowania się służb armatora do zawarcia kontraktu na przewóz ładunku ponadnormatywnego ?	665
5. Jakie są podstawowe zasady kalkulacji frachtu ?	666
6. Jakie są podstawowe zasady sztauerki oraz mocowania ładunków ponadnormatywnych na statkach ?	669

7. Jakie dokumenty należy przygotować do realizacji przewozu drogą morską ładunków typu <i>project cargo</i> i sztuk ponadnormatywnych ?	672
8. W jaki sposób terminale portowe muszą być przygotowane do obsługi ładunków typu <i>project cargo</i> i sztuk ponadnormatywnych ?	672
9. Jakie czynniki i ryzyka należy brać pod uwagę przy transporcie morskim ładunków typu <i>project cargo</i> i sztuk ponadnormatywnych ?	674
10. Czy są międzynarodowe akty prawne, regulujące przewóz drogą morską ładunków typu <i>project cargo</i> i sztuk ponadnormatywnych ?	675
11. Jakie kwalifikacje i certyfikaty musi posiadać załoga statku przeznaczonego do przewozu ładunków typu <i>project cargo</i> i sztuk ponadnormatywnych ?	676
12. Na których szlakach geograficznych przewozi się najczęściej ładunków ponadnormatywnych oraz typu <i>project cargo</i> ?	677
13. Jakie są perspektywy w zakresie technologii przewozu ładunków typu <i>project cargo</i> i sztuk ponadnormatywnych ?	678

XVIII. TECHNOLOGIE INFORMATYCZNE W PRACY SPEDYTORA

(Dariusz Ceranowski)	683
1. Czy komputer jest potrzebny w działalności spedytora ?	683
2. Jakie parametry powinien mieć sprzęt komputerowy stosowany przez spedytora ?	683
3. Jaką rolę spełniają podstawowe elementy budowy komputera ?	684
4. Jakie znaczenie ma system operacyjny zainstalowany w komputerze ?	686
5. Czym charakteryzują się najbardziej popularne systemy operacyjne ?	687
6. Czy spedytor sam organizuje sobie środowisko pracy na komputerze ?	687
7. Jak prawidłowo korzystać ze środowiska komputerowego firmy ?	687
8. Czy oprogramowanie pisane na zamówienie jest lepsze od programów „z półki” ?	688
9. Jakie programy są pomocne w pracy spedytora ?	688
10. Jakie możliwości dają współczesne pakiety biurowe ?	689
11. Jakie możliwości dają dedykowane dla spedytora programy spedycyjne ?	689
12. Jakie możliwości dają programy typu CRM ?	689
13. Jakie możliwości dają programy klasy ERP ?	690
14. Jakie możliwości stwarzają programy magazynowe ?	690
15. Jak jest zbudowany polski system odpraw celnych ?	690
16. Jaki wpływ na pracę spedytora ma korzystanie z nowoczesnych technologii ?	691
17. Gdzie przechowywane są dane programów informatycznych ?	692
18. Jakie są rodzaje baz danych ?	692
19. Czy istnieje specjalny język programowania baz danych ?	692
20. Co to jest silnik bazodanowy ?	692
21. Co to jest hurtownia danych ?	693
22. Co to jest eksploracja danych ?	693
23. Jak tworzymy kopie bezpieczeństwa bazy danych ?	693
24. W jaki sposób powinniśmy dodatkowo zabezpieczać bazy danych ?	694
25. Co to jest sieć komputerowa i jakie są jej rodzaje ?	694
26. Czy potrzebne nam są telefony stacjonarne, faksy oraz własne centrale telefoniczne ?	695
27. Co to jest EDI ?	696
28. Jak wygląda komunikat EDI ?	696

29. Jakie może być konkretne zastosowanie EDI w obrocie morskim ?	697
30. Co to jest XML ?	697
31. Co to są kody kreskowe i jakie korzyści przynosi ich stosowanie ?	698
32. Jakie są najbardziej popularne rodzaje kodów kreskowych ?	699
33. Czy w użyciu są inne kody kreskowe ?	699
34. Co to jest wielobranżowa etykieta transportowa ?	701
35. Co to jest etykieta 606B IATA ?	702
36. Co to jest technologia RFID ?	702
37. Kto może dostarczać usługę dostępu do internetu ?	703
38. Jakiego oprogramowania używamy, aby korzystać z zasobów sieci internetowej ?	704
39. Czym jest bezpieczeństwo danych i polityka bezpieczeństwa firmy ?	704
40. Czy można certyfikować politykę bezpieczeństwa ?	705
41. Jak zapewnić bezpieczeństwo danych w sieci komputerowej firmy ?	705
42. Czy dane w bazie są bezpieczne ?	705
43. Jaka jest różnica między sporządzeniem kopii danych a archiwizacją ?	706
44. Czy każdy powinien mieć fizyczny dostęp do sprzętu serwerowego ?	706
45. Jak zapewnić bezpieczeństwo danych w internecie ?	707
46. Czym są wirusy komputerowe ?	707
47. Jak użytkownicy i służby informatyczne mogą bronić się przed wirusami ?	708
48. Co to jest <i>e-commerce</i> ?	708
49. Czy w sklepie internetowym można sprzedawać usługę spedycyjną ?	708
50. Co to są giełdy transportowe ?	709
51. Czy portale społecznościowe są przydatne w pracy spedytora ?	709
52. Które aplikacje są lepsze – standardowe czy sieciowe ?	710
53. Klasyczny komputer czy VDI ?	710
54. Czy płatności przez internet są pomocne w działalności spedycyjnej ?	711
55. Co to jest EFT ?	711
56. Co to jest <i>blockchain</i> ?	711
57. Jakie zastosowanie w transporcie i spedycji mogą mieć drony ?	712
58. Czy druk 3D zagraża spedycji ?	712
XIX. MAGAZYNOWANIE I SKŁADOWANIE (Aleksander Niemczyk)	713
1. Czym jest magazynowanie i magazyn ?	713
2. Jakie są podstawowe prawa i obowiązki operatora magazynu ?	713
3. Jakie są podstawowe prawa i obowiązki klienta przekazującego towar do magazynu operatora ?	714
4. Jakie okresy umów stosuje się w magazynowaniu ?	714
5. Jakie są rodzaje magazynów ?	715
6. Czym charakteryzują się magazyny czasowego składowania ?	715
7. Jakie dokumenty występują w magazynowaniu ?	716
8. Które dokumenty mogą podlegać elektronicznej wymianie danych ?	717
9. Jakie są podstawowe funkcje magazynowego systemu informatycznego WMS ?	718
10. W jaki sposób wykorzystuje się system informatyczny przy fakturowaniu ?	719
11. Na czym opiera się automatyczna identyfikacja ?	719
12. Jak dokonuje się podziału magazynu na strefy ?	720
13. Jakie są podstawowe układy technologiczne magazynów ?	720

14. Jakie wyposażenie występuje w magazynach ?	721
15. Jakie typy regałów stosuje się w składowaniu ?	721
16. Jakie środki transportu wewnętrznego są wykorzystywane w magazynach ?	722
17. Jakie są podstawowe parametry wózków transportowych ?	723
18. Na czym polegają różnice w zasadach wydawania towaru z magazynu LIFO, FIFO i FEFO ?	723
19. Jakie metody i technologie stosuje się przy kompletacji zamówień ?	724
20. Czy magazyny mogą być w pełni zautomatyzowane ?	725
21. Jakie kryteria decydują o lokalizacji magazynu ?	725
22. Jakie są zależności między powierzchnią i kubaturą magazynu ?	726
23. Co wpływa na zagospodarowanie magazynu ?	727
24. Jakie są podstawowe kryteria doboru urządzeń do składowania ?	728
25. W jaki sposób zapewnia się bezpieczeństwo pracy w magazynie ?	728
26. W jaki sposób przeciwdziała się powstawaniu zagrożenia pożarowego ?	729
27. Jakie są warunki wynajmowania magazynu ?	729
28. Co wpływa na warunki ubezpieczenia magazynu ?	730
29. Jak zbudowane są taryfy opłat za magazynowanie ?	731
30. Jaki jest cel prowadzenia składu konsygnacyjnego ?	731
XX. LOGISTYKA (Adam Gorzelańczyk)	732
1. Jaka jest geneza pojęcia logistyka ?	732
2. Jak się zmieniało podejście do logistyki ?	732
3. Z jakimi definicjami logistyki możemy się spotkać ?	733
4. Co oznacza termin intralogistyka ?	734
5. Co oznacza zarządzanie łańcuchem dostaw ?	735
6. Jakie znaczenie ma transport w łańcuchach dostaw ?	736
7. Jaka jest rola logistyki magazynowej ?	737
8. Na czym polega outsourcing usług logistycznych ?	738
9. Jakie korzyści mogą czerpać przedsiębiorstwa korzystające z outsourcingu ?	738
10. Jakie są rodzaje operatorów logistycznych ?	739
11. Jakim potencjałem musi dysponować zewnętrzny dostawca usług logistycznych ?	740
12. Na czym polega współpraca pomiędzy operatorem logistycznym i klientem ?	741
13. Jak może wyglądać outsourcingowy projekt organizacji logistyki dla e-sklepu ?	742
14. Jakie warunki powinno spełnić przedsiębiorstwo spedycyjne aby stać się operatorem logistycznym ?	743
15. Czym charakteryzuje się koncepcja zarządzania <i>lean management</i> ?	743
16. Co nazywamy logistyką zaopatrzenia ?	746
17. Na czym polega ekonomiczna wielkość zamówienia ?	747
18. Na czym polega analiza ABC stosowana w logistyce zakupów ?	749
19. Na czym polega logistyczny poziom obsługi klienta ?	750
20. Co oznacza <i>just in time</i> ?	751
21. Co to jest projekt logistyczny ?	753
22. Na czym polega definiowanie celów w projekcie logistycznym ?	754
23. Na czym polega analiza ryzyka w projekcie logistycznym ?	754
24. Jak wygląda zarządzanie projektem logistycznym na przykładzie wdrożenia systemu zarządzania magazynem ?	755

XXI. BEZPIECZEŃSTWO W ŁAŃCUCHACH DOSTAW (Andrzej Szulc)	757
1. Jak można zdefiniować bezpieczeństwo w łańcuchach dostaw ?	757
2. W jakich miejscach łańcucha dostaw mogą mieć miejsce działania przestępcze ?	758
3. W jakich miejscach łańcucha dostaw mogą mieć miejsce akty terrorystyczne ?	759
4. Czy zapewnienie bezpieczeństwa w transporcie ładunków jest istotnym zagadnieniem ?	759
5. Jakie rodzaje wyludzeń mają miejsce w transporcie drogowym ?	761
6. Jak jest uregulowana problematyka bezpieczeństwa transportu towarowego w skali światowej ?	762
7. Jakie są najważniejsze inicjatywy i regulacje prawne w zakresie bezpieczeństwa w łańcuchach dostaw ?	763
8. Na czym polega obowiązek wcześniejszego awizowania przesyłek towarowych w Unii Europejskiej, tzw. <i>EU 24 hours rule</i> ?	771
9. Jakie są warunki uzyskania statusu upoważnionego podmiotu gospodarczego AEO ?	772
10. Czy upoważniony podmiot gospodarczy może posługiwać się logo AEO ?	773
11. Jakie korzyści daje firmom status AEO ?	773
12. Co do praktyki działalności spedycyjnej wprowadzają unijne rozporządzenia o bezpieczeństwie w transporcie lotniczym ?	774
13. Co oznacza bioterroryzm ?	775
14. Co należy rozumieć pod pojęciem towarów niebezpiecznych dużego ryzyka ?	776
15. Jakie są typowe elementy planu ochrony sporządzanego przez nadawcę towaru niebezpiecznego dużego ryzyka ?	779
16. Czy władze UE podejmują działania mające na celu poprawę liczby i dostępności miejsc parkingowych dla ciężarówek ?	781
XXII. RZECZOZNAWSTWO I KONTROLA ŁADUNKÓW	
W HANDLU ZAGRANICZNYM (Piotr Obszarski)	783
1. Jakie rodzaje instytucji kontrolnych funkcjonują w polskim handlu zagranicznym ?	783
2. Jakie korzyści mogą przynieść komercyjne usługi rzeczoznawczo-kontrolne ?	785
3. Jakie są podstawy prawne wykonywania usług rzeczoznawczo-kontrolnych w transporcie międzynarodowym ?	787
4. Jakie powinny być istotne atrybuty usługi rzeczoznawczo-kontrolnej ?	787
5. Jakie są najczęściej spotykane grupy usług rzeczoznawczo-kontrolnych w obrocie międzynarodowym ?	788
6. Dlaczego ważne jest złożenie zlecenia kontroli w formie pisemnej ?	789
7. Jakie elementy powinno zawierać zlecenie kontroli ?	790
8. Jakie jest znaczenie usługi kontrolnej dla obiegu dokumentacji w procesie transportowym ?	792
9. Jakie formalne znaczenie ma orzeczenie, iż kontroli dokonuje się zawsze w danym miejscu i czasie ?	792
10. Jakie jest znaczenie normalizacji i standaryzacji w rzeczoznawstwie ?	792
11. Jaką rolę pełnią usługi rzeczoznawczo-kontrolne w ubezpieczeniach w transporcie międzynarodowym ?	793
12. Kiedy usługi rzeczoznawcze są użyteczne lub niezbędne w realizacji transakcji handlu zagranicznego ?	793

13. Jaki wpływ mogą mieć warunki transportu na stan ładunku ?	794
14. Jakim oddziaływaniom dynamicznym może podlegać ładunek w trakcie procesu transportowego ?	795
15. Jaką rolę dla bezpieczeństwa ładunku pełni jego oznakowanie ?	796
16. Jakie są podstawowe zasady rozmieszczenia ładunku w jednostce transportowej ? .	797
17. Jakie są podstawowe atrybuty zdatności ładunkowej jednostki transportowej ? .	799
18. Jakie wymogi powinno spełniać drewno sztauerskie i opakowaniowe ?	800
19. Jakie są zasady dobrej praktyki sztauerskiej z punktu widzenia bezpieczeństwa ładunku ?	801
20. Jakie są szczególne objawy zwiększonego ryzyka z punktu widzenia rozmieszczenia i zabezpieczenia ładunku ?	802
21. Jakie działania należy podjąć w razie stwierdzenia szkody ładunkowej ?	803
XXIII. UBEZPIECZENIA TRANSPORTOWE (Zbigniew Korycki)	804
A. UBEZPIECZENIE ŁADUNKÓW W TRANSPORCIE	804
1. Na czym polega istota ubezpieczeń w działalności gospodarczej ?	804
2. Jak są określane osoby zawierające umowę ubezpieczenia ?	804
3. Dlaczego należy ubezpieczać ładunki w transporcie, pomimo że zwykle za szkody w przewożonych ładunkach odpowiedzialność ponosi przewoźnik ?	805
4. Czym charakteryzują się ubezpieczenia morskie ?	806
5. Co to jest umowa ubezpieczenia generalnego ładunków ?	807
6. Czym różni się polisa ubezpieczeniowa od certyfikatu ubezpieczeniowego ? . . .	808
7. Jakie znaczenie ma w ubezpieczeniu morskim ładunków klauzula klasyfikacyjna ? .	808
8. Jakie są główne obowiązki ubezpieczającego przy wykonaniu umowy ubezpieczenia morskiego ?	809
9. Co to są klauzule instytucyjne ?	809
10. Jaki jest zakres pokrycia ubezpieczeniowego w Instytutowych Klauzulach Ładunkowych (A), (B), (C) 1.1.09 ?	810
11. Jakie ryzyka są wyłączone z zakresu ubezpieczenia oferowanego według Instytutowych Klauzul Ładunkowych ?	811
12. Czy Instytutowe Klauzule Ładunkowe to jedyne klauzule oferowane dla ubezpieczeń ładunków w transporcie międzynarodowym ?	812
13. Na jakich warunkach są ubezpieczane ryzyka wojenne i strajkowe w przypadku przewozów międzynarodowych ?	813
14. Co obejmuje ubezpieczenie ryzyk wojennych i strajkowych w oparciu o instytucyjne klauzule ?	814
15. Czy stawki za ubezpieczenie ryzyk strajkowych i wojennych kształtują się swobodnie na rynku ?	815
16. Jakie rodzaje strat i szkód wyróżnia się w ubezpieczeniu morskim ?	815
17. Na czym polega abandon przedmiotu ubezpieczenia ?	815
18. Co to jest franszyza ?	816
19. Jakie zadania i na czyje zlecenie wykonuje komisarz awaryjny ?	816
20. Co to jest awaria wspólna i jaki ma związek z ubezpieczeniami morskimi ? . . .	817
21. Jakie zadania w handlu morskim wykonuje dyspaszer ?	818
22. Czy warunki ubezpieczenia ładunków w transporcie krajowym i międzynarodowym są odmienne ?	818

23. Jakie główne zakresy pokrycia można wyróżnić w ofertach ubezpieczenia ładunków w transporcie krajowym ?	819
24. Czy pełny zakres ubezpieczenia ładunku w transporcie krajowym obejmuje wszystkie ryzyka ?	820
25. Czy istnieją zunifikowane klauzule ubezpieczeniowe dla ubezpieczenia ładunków w międzynarodowych przewozach lotniczych ?	820
26. Czy odpowiedzialność ubezpieczyciela ładunków oraz odpowiedzialność cywilna przewoźnika podlega ograniczeniu kwotowemu ?	821
27. Czy fakt, iż przewoźnik posiada ubezpieczenie odpowiedzialności cywilnej, zabezpiecza interesy właściciela przewożonego ładunku w stopniu takim samym, jak ubezpieczenie ładunku w transporcie ?	822
B. UBEZPIECZENIE ODPOWIEDZIALNOŚCI CYWILNEJ SPEDYTORA . . .	823
28. Co jest przedmiotem ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej spedytora ? . . .	823
29. Czy ubezpieczenie OC spedytora daje zleceniodawcy gwarancję, że ochroną ubezpieczeniową pokryte są wszelkie ryzyka szkód lub strat, które mogą wystąpić w procesie przemieszczania towaru ?	825
30. Za jakiego rodzaju szkody ubezpieczyciel, przy ubezpieczeniu OC spedytora, nie odpowiada ?	826
31. Co stanowi górną granicę odpowiedzialności ubezpieczyciela, przy ubezpieczeniu OC spedytora ?	826
32. Od czego uzależniona jest wysokość składki ubezpieczeniowej przy ubezpieczeniu OC spedytora ?	827
33. Do czego jest zobowiązany ubezpieczający w razie powstania szkody ?	827
34. Jakiego rodzaju dokumenty należy przedłożyć ubezpieczycielowi przy zgłoszeniu szkody i wniosku o odszkodowanie ?	828
35. Czy spedytör, jako ubezpieczony, może bez zgody ubezpieczyciela zaspokajać roszczenia poszkodowanego ?	828
36. Jak powinien postąpić ubezpieczający, jeżeli ubezpieczyciel pokrył mu roszczenie, a odpowiedzialny za spowodowanie szkody uczynił to samo ?	829
37. Czy ubezpieczenie odpowiedzialności cywilnej spedytora obejmuje też jego odpowiedzialność jako wystawcy FIATA <i>Multimodal Transport Bill of Lading</i> ? . . .	829
38. Czy ubezpieczenie odpowiedzialności cywilnej przewoźnika i/lub spedytora jest wystarczające dla ochrony w zakresie odpowiedzialności cywilnej przedsiębiorcy wykonującego usługę operatora logistycznego ?	830
C. UBEZPIECZENIE ODPOWIEDZIALNOŚCI CYWILNEJ PRZEWOŹNIKA DROGOWEGO	830
39. Co jest przedmiotem ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej przewoźnika drogowego ?	830
40. Na jakie elementy umowy ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej przewoźnika drogowego powinien ubezpieczający zwracać szczególną uwagę ?	831
41. Na co przedsiębiorca prowadzący działalność w zakresie drogowego przewozu towarów lub spedycji powinien zwracać uwagę przy zawieraniu umowy ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej ?	832
42. Czy standardowe ubezpieczenie odpowiedzialności cywilnej przewoźnika drogowego obejmuje także jego odpowiedzialność cywilną w ruchu kabotażowym w UE ?	833

43. Jak uregulowana jest przez prawo niemieckie odpowiedzialność cywilna przewoźnika drogowego oraz obowiązek ubezpieczenia tej odpowiedzialności przy przewozach na terenie Niemiec ?	833
44. Czy w krajach europejskich, niebędących członkami UE, wykonywanie drogowych przewozów kabotażowych jest dozwolone, a wymogiem jest ubezpieczenie odpowiedzialności cywilnej przewoźnika ?	834
45. Czym jest ubezpieczenie znane na rynku jako ubezpieczenie odpowiedzialności cywilnej (zawodowej) przewoźnika drogowego ?	835
XXIV. OBSŁUGA CELNA TOWARÓW (Kamilla Piotrowska-Król)	836
1. Czym jest obszar celny Unii Europejskiej ?	836
2. Jakie zadania obsługują organy celne krajów członkowskich Unii Europejskiej ?	836
3. Jak zorganizowana jest służba celna w Polsce ?	837
4. Jakie jest znaczenie GATT i WTO w handlu międzynarodowym ?	839
5. Co to jest RCEP ?	841
6. Jakie są cele i zasady WCO SAFE ?	842
7. Jak postanowienia Konwencji z Kioto realizowane są w Unii Europejskiej ?	842
8. Co to jest EORI ?	843
9. Jakie wymagania należy spełnić aby uzyskać status AEO ?	844
10. Jakie korzyści może zyskać podmiot posiadający status AEO ?	844
11. Jaką rolę w procesie obsługi celnej towarów spełnia spedytor występujący w roli przedstawiciela celnego ?	845
12. Jakie wymagania musi spełnić spedytor występujący w roli przedstawiciela celnego ?	846
13. Z czego wynika i jaki jest zakres odpowiedzialności wobec administracji celno-skarbowej, spedytora działającego jako przedstawiciel celny ?	847
14. Jaki jest zakres odpowiedzialności wobec klienta, spedytora działającego jako przedstawiciel celny ?	848
15. Jakie są systemy klasyfikowania towarów w handlu zagranicznym ?	848
16. Co zawiera taryfa celna Unii Europejskiej – TARIC ?	849
17. Jakiej klasyfikacji taryfowej podlegają towary na potrzeby celne ?	850
18. Co to jest Wiążąca Informacja Taryfowa ?	852
19. Jak skorzystać z obniżonych bądź preferencyjnych stawek celnych ?	853
20. Do czego służy system REX ?	854
21. Co to jest Wiążąca Informacja o Pochodzeniu ?	855
22. Jakie ograniczenia stosowane są w międzynarodowej wymianie towarowej ?	855
23. Jakie instrumenty ochrony rynku stosowane są w Unii Europejskiej ?	856
24. Jakimi procedurami celnymi można objąć towary ?	857
25. Jakie są warunki stosowania procedury dopuszczenia do obrotu ?	858
26. Jakie są zasady ustalania wartości celnej towaru ?	860
27. Z jakich sposobów rozliczania podatku VAT od importu towarów może skorzystać podatnik ?	861
28. Jakie są warunki stosowania procedury wywozu ?	863
29. Co należy zrobić by otrzymać pozwolenie na stosowanie procedury specjalnej ?	864
30. Na czym polega procedura tranzytu ?	866
31. Dla jakich operacji wykorzystywane są karnety TIR ?	867
32. Kiedy można skorzystać z karnetu ATA ?	867

33. Jak mogą być wykorzystane listy przewozowe CIM i CIM/SMGS w odprawach celnych ?	868
34. Jakie są korzyści korzystania ze składów celnych ?	869
35. Jakim kontrolom mogą podlegać przesyłki importowe i eksportowe ?	870
36. Jakie są formy kontroli celnej ?	871
37. Dla jakich towarów należy ubiegać się o pozwolenia importowe bądź eksportowe ?	872
38. Jakie wymogi pod względem bezpieczeństwa muszą spełniać towary przywożone na obszar UE ?	873
39. Jakie środki ochrony praw własności intelektualnej mogą podjąć organy celne ?	874
40. Jakie są ograniczenia w obrocie towarami o znaczeniu strategicznym ?	875
41. Jakie ograniczenia obrotu wynikają z Konwencji CITES ?	876
42. Czego dotyczy FLEGT ?	876
43. Jakie towary podlegają granicznej kontroli fitosanitarnej UE ?	877
44. Jaka jest procedura zgłaszania towarów do granicznej kontroli weterynaryjnej ?	878
45. Czego dotyczy kontrola Inspektoratu Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych ?	879
46. Jakie zadania w zakresie podatku akcyzowego wypełnia służba celno-skarbowa ?	880
47. Jakie formularze celne występują przy odprawach celnych ?	881
48. Jakie operacje powinny być zgłaszane do systemu INTRASTAT ?	883
49. Jakie jest zastosowanie potwierdzenia unijnego statusu celnego towarów ?	885
50. Jakie towary podlegają monitorowaniu przez system SENT ?	886

XXV. FINANSOWE ASPEKTY DZIAŁALNOŚCI SPEDYCYJNEJ

(Krystyna Ostrowska)	888
1. Jakie przepisy prawne regulują podatek VAT w transporcie i spedycji ?	888
2. Co to jest wewnątrzwspólnotowe nabycie towarów ?	889
3. Jakie warunki muszą być spełnione, aby uznać transakcję zakupu towarów w krajach Unii Europejskiej za wewnątrzwspólnotowe nabycie towarów ?	889
4. Jakie są zasady ustalania miejsca oraz podstawy opodatkowania WNT ?	890
5. Co to jest wewnątrzwspólnotowa dostawa towarów ?	892
6. Czy każdą dostawę wewnątrzwspólnotową można opodatkować stawką 0% VAT ?	892
7. Jakie dokumenty stanowią potwierdzenie wywozu towarów do innego państwa członkowskiego UE ?	893
8. Kiedy w eksporcie bezpośrednim i pośrednim można zastosować stawkę 0% VAT ?	894
9. Co stanowi podstawę opodatkowania w imporcie towarów ?	896
10. Według jakiego kryterium ustala się miejsce świadczenia usługi ?	897
11. Jaka jest ogólna zasada ustalania miejsca opodatkowania usług transportowych i spedycyjnych świadczonych na rzecz podatnika ?	897
12. Jakie są zasady ustalania miejsca opodatkowania usług transportowych i spedycyjnych świadczonych na rzecz podmiotu niebędącego podatnikiem ?	898
13. Jaką definicję transportu międzynarodowego towarów zawiera ustawa o VAT ?	899
14. Jakie dokumenty musi posiadać spedytor/przewoźnik, aby móc zastosować stawkę 0% VAT w międzynarodowym transporcie towarów ?	900
15. Jak w ustawie o VAT określono terytorium Unii Europejskiej ?	901

16. Czy ustawa o VAT zawiera inne przepisy, które wiążą się z działalnością spedytora, pozwalające na korzystanie z preferencyjnej stawki 0% VAT ?	901
17. Kogo może reprezentować i jakie czynności może wykonywać agencja celna jako przedstawiciel podatkowy ?	903
18. Jakie elementy powinna zawierać faktura VAT za wykonane usługi transportowe i spedycyjne ?	904
19. Po jakim kursie należy przeliczyć fakturę za wykonane usługi wystawioną w walucie obcej na walutę krajową ?	907
20. Kiedy mamy do czynienia z kredytem kupieckim i na czym polega polityka kredytowa przedsiębiorstwa ?	908
21. Jakie ograniczenia wprowadzają przepisy ustawy o przeciwdziałaniu nadmiernym opóźnieniom w transakcjach handlowych ?	908
22. Jak definiowany jest rachunek kosztów i na czym polega rachunek kosztów pełnych ?	909
23. Jak spedytorka kalkuluje cenę za usługę ?	911
24. Co składa się na sprawozdanie finansowe przedsiębiorstwa ?	913
25. Jakie rodzaje ryzyka występują w działalności gospodarczej ?	915
26. Z jakich etapów składa się proces zarządzania ryzykiem ?	918
27. Jakie działania mogą być podejmowane w ramach sterowania ryzykiem ?	918

XXVI. MARKETING W PRAKTYCE SPEDYTORA

(Tomasz Czuba, Aneta Oniszczyk-Jastrzębek)	920
1. Czym jest marketing przedsiębiorstwa spedycyjnego – jak można go zdefiniować ?	920
2. Z jakich elementów składa się plan marketingowy przedsiębiorstwa spedycyjnego ?	921
3. Co to jest misja i wizja przedsiębiorstwa spedycyjnego ?	922
4. Co nazywa się marketingiem-mix ?	922
5. Jakie fazy obejmuje typowy cykl życia produktu na rynku ?	922
6. Co cechuje usługę spedycyjną ?	923
7. Na czym polega segmentacja rynku ?	924
8. Jakie czynniki tworzą makrootoczenie i mikrootoczenie przedsiębiorstwa spedycyjnego ?	925
9. Jaki wpływ na przedsiębiorstwa spedycyjne mają czynniki otoczenia kulturowego ?	926
10. Co przede wszystkim powinno być przedmiotem badań marketingowych ?	926
11. Jakie są metody i techniki badań marketingowych ?	927
12. Na czym polega komunikacja przedsiębiorstwa z otoczeniem ?	927
13. Czym jest marka w marketingu usług spedycyjnych ?	929
14. Jakie są funkcje marki na rynku spedycyjnym ?	929
15. Jak określa się kapitał marki ?	930
16. Jakie wyróżnia się poziomy lojalności klienta wobec marki ?	930
17. Co wpływa na lojalność klienta wobec marek na rynku usług spedycyjnych? . . .	931
18. Co to jest system CRM ?	931
19. Jakie jest znaczenie internetu w komunikacji marketingowej przedsiębiorstwa spedycyjnego ?	932
20. Jakie formy promocji usług spedycyjnych prowadzone są w internecie ?	933

21. Za pomocą jakich wskaźników bada się skuteczność działań reklamowych w internecie ?	934
22. Czy odpowiedzialny marketing wpływa na działalność współczesnych przedsiębiorstw spedycyjnych ?	936
23. W jaki sposób marketing może przyczyniać się do tworzenia przewagi konkurencyjnej przedsiębiorstwa spedycyjnego na rynku ?	937
Umowa spedycji w kodeksie cywilnym	938
Ogólne Polskie Warunki Spedycyjne 2010	941
Spis skrótów	951
Literatura zalecana	964
Indeks rzeczowy	457 i 967